

Taxon *Calathea zebrina*

Název taxonu	Calathea zebrina
Vědecký název taxonu	Goeppertia zebrina
Jména autorů, kteří taxon p...	(Sims) Nees (1831; 1817 jako...
Český název	(syn. Calathea zebrina)
Synonyma (zahradnický pou..	Calathea zebrina (Sims) Lindl.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Vnitrodruhové jednotky	var. zebrina
Nadřazená kategorie	Amaranthaceae

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Neotropická květenná říše a Amazonská oblast
Biogeografické regiony - po..	Brazílie (Bahia, k jihu do Santa Catarina)

Zařazení

Fytocenologický původ	efylofyt - nížinné deštné lesy (formace typu mata atlantica)
Pěstitelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem
Životní forma	Hemikryptofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	robustní trsnatá bylina s velikými, kose podlouhlými, dlouze řapíkatými, vzpřímenými listy, až 0.8 m vysoká
Kořen	adventivní kořeny
Výhony	bezlodyžné rostliny s podzemními oddenky
Listy	homotropní, dlouze řapíkaté (poměr délky řapíku k čepeli proměnlivý v ontogenezi), hrotnaté, podlouhle vejčité, asymetrické čepele až 0.6 m dlouhé, sametově papillosní, shora bledě zelené s péřitou olivovou kresbou (vidličnatě vykrojené proužky), vespod purpurově naběhlé
Květenství	vejčité klasyaž 0.1 m dlouhé se zelenými, zevnitř purpurovými, spirálně sestavenými listeny a asymetrickými purpurovými květy
Květy	oboupohlavné, asymetricky trojčetné, purpurové s bílou kresbou, nápadná petaloidní staminodia zformovaná v labellum (plodná jen polovina jediné tyčinky)
Plody	kožovitá tobolka
Semena	drobná, šedočerná s bělavým arillem (myrmekochorní)
Možnost záměny taxonu (+..	zaměnitelná s nepříbuznými, rovněž sametově hebkými

G.ecuatoriana (Kenn.) B.& S. (zelené pruhy na konci nevykrojené, květenství bělorůžové se zvětšenými horními listeny) nebo G. warszewiczii (Planch.) B.& S. (listy temně zelené s trjúhlými žlutozelenými skvrnami podél žebra, klasy rozvolněné s bělorůžovými listeny a bílými květy)

Dlouhověkost krátkověká

Doba zrání

Začátek doby zrání Duben
Konec doby zrání Červenec

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín ✓
Faktor světla - stín ✓
Faktor světla - poznámka 10-20 klux, od 25 klux nutno stínit; k udržení kvality v bytech nejméně 0.8-1.2 klux
Faktor tepla množení 22°C-24°C na spodním teple, produkce v létě 20°C-24°C, ani v noci ne pod 18°C, v zimě dle osvětlení 18°C-22°C
Faktor vody voda nejlépe středně tvrdá (do 30°dH), soli max. 1000 mg na litr; přihnojování týdně v zálivce 0.1-0.2% NPK
Faktor půdy propustný lehký substrát - provzdušněný borkou, perlitem; pH 4.5-6.0, EC do 1.2 mS/cm
Faktor půdy - vápnostřežný ✓

Užitné vlastnosti

Choroby a škůdci bakterie (Pseudomonas), početné askomycety (Fusarium, Pythium, Rhizoctonia, Colletotrichum; Leptosphaeria, Mycosphaerella, Phomatospora, Bipolaris, Drechslera); ze škůdců štítěnky (Diaspis, Pulvinaria), roztoči (Steneotarsonemus, Polyphagotarsonemus), molice (Trialeurodes), třásněnky (Frankliniella), háďátka (Meloidogyne)
Doporučený spon pro výsad.. produkce v hrnkách: 22-36 hrnků na m² nebo méně, dle velikosti zboží

Množení

Množení Řízkování, Bazální řízky, Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka jako řízky se upravují laterální pupeny odlámené z oddenku
Mezihrnky 8-10 cm v případě přehrnkování do 16-20 cm hrnků k dopěstování

	velkých rostlin
Konečné hrnky	zakořenělé oddělky do 10-12 cm hrnků nebo bazální řízky po dvou do třech, po třech do 15 cm hrnků
Květní tvorba	exaktní data nedostupná, nicméně pro produkci bezvýznamná
Doba kultivace	hrnkové kultury: menší rostliny z oddělků cca 6-8 měsíců (v hrnkách 10-12 cm), velké rostliny (16-20 cm hrnky) až 18 měsíců

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky VBN 2010: 4.64 mil.prodaných hrnků Calathea celkem (9.56 mil.eur) - 30. pozice mezi hrnkovými rostlinami; 2005: ještě 6.64 mil.prod.hrnků, z toho jen 67 tis.rostlin (164 tis.eur) C.zebrina, ale 115 tis.hrnků (510 tis.eur) C.warszewiczii

Poznámka AGM 1993

Odkazy

- Borchsenius Kristensen F. & al (2012): Molecular phylogeny and redefined generic limits of Calathea (Marantaceae). Systematic Botany 37(3): 620–635. -- Stahn B.& al. (1987): Grünpflanzen in Tabellen und Übersichten. VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berl

Grafické přílohy

